

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSA Jolanta Hawryszko (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...]
z udziałem zainteresowanego A.K.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 kwietnia 2017 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa .../16,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie M.G. z udziałem zainteresowanego A.K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w [...] o podstawę wymiaru składek po rozpoznaniu skargi M.G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 5 czerwca 2014 r., III AUa .../13, postanowieniem z 21 kwietnia 2016 r. odrzucił skargę.

Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę, że jako podstawę wznowienia skarżący powołał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r. (SK 9/14, OTK-A 2015 nr 9, poz. 153. Dz.U. z 2015 r., poz. 1808). Rozważył, że formalna

kontrola skargi uregulowana została w art. 410 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. W toku formalnej kontroli skargi o wznowienie postępowania sąd ocenia, czy skarga opiera się na ustawowej podstawie, przyjmując za prawdziwe wskazane przez skarżącego okoliczności, gdyż ich weryfikacja możliwa jest dopiero w ramach merytorycznego rozpoznania. Przy czym skarga podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, to jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2007 r., III CZ 1/07, niepubl.). Przepis art. 401 k.p.c. stanowi, że można żądać wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Sąd Apelacyjny wziął jednak pod uwagę, że przedmiotowe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego odracza w czasie utratę mocy obowiązującej - we wskazanym zakresie - przepisu § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego następuje na zasadach określonych w art. 71 ust. 2 ustawy z 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 1.02, poz. 643 ze zm.). Przepis stanowi, że jeżeli Trybunał Konstytucyjny postanowi, iż utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego ma nastąpić po dniu ogłoszenia orzeczenia stwierdzającego niezgodność z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, w orzeczeniu określa się termin utraty mocy obowiązującej tego aktu; art. 190 ust. 3 Konstytucji RP przewiduje, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Zagadnienie dopuszczalności wznowienia postępowania w sytuacji, gdy wyrok Trybunału Konstytucyjnego odracza w czasie utratę mocy obowiązującej przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją było przedmiotem rozważań Sądu

Najwyższego, między innymi w wyroku z 20 kwietnia 2011 r., I CSK 410/10 (OSNC 2012 nr 1, poz. 14, Biul. SN 2011 nr 7, s. 12-13, M. Prawn. 2012 nr 7, s. 367-370). Sąd Najwyższy przyjął, iż opisana sytuacja nie stanowi podstawy wznowienia postępowania przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. Stwierdził, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że określenie późniejszej daty utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego nie może być tłumaczone inaczej niż jego pozostawienie przez oznaczony czas w porządku prawnym i oznacza, iż Trybunał Konstytucyjny, mimo stwierdzenia niezgodności aktu z przepisami wyższego rzędu, działając w granicach kompetencji, utrzymuje w mocy normę prawną. Do wskazanej zatem w wyroku Trybunału Konstytucyjnego daty utraty mocy obowiązującej przepis musi być uznany za zgodny z Konstytucją, a tym samym wyłączony jest skutek retrospektywny takiego wyroku. Oznacza to, że w toku postępowania sądy powinny uwzględniać wadliwe normy prawne do oceny zdarzeń, które wystąpiły przed utratą przez tę normę mocy obowiązującej (zob. uchwały Sądu Najwyższego z 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004 nr 9, poz. 136, z 24 stycznia 2004 r., III CZP 112/03, OSNC 2005 nr 4, poz. 61 i z 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006 nr 5, poz. 81, wyrok Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 28/06, OSNC 2007 nr 2, poz. 31 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 14 listopada 2008 r., V CZ 73/08, niepubl.). Wobec tego wykluczone jest przyjęcie w drodze wykładni, że utrata mocy obowiązującej przepisu z upływem określonego terminu mogłaby działać wstecz zarówno w okresie odroczenia, jak i poprzednim. Jest to wyjątek od reguły retroakcji przyjętej w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego odraczający w czasie utratę mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu uniemożliwia wznowienie postępowania zakończonego przed upływem terminu określonego w sentencji takiego wyroku, skoro bowiem zakwestionowany przepis jest stosowany, nietrafne jest twierdzenie, że wydawane na jego podstawie orzeczenia mogłyby być następnie kwestionowane w drodze wznowienia postępowania. W ocenie Sądu Apelacyjnego, ze wskazanych wyżej przyczyn, w sprawie nie zachodzi podstawa wznowienia, o której mowa w art. 401¹ k.p.c.

Niezależnie od powyższego Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że spór w

sprawie, której wznowienia domaga się skarżący dotyczył kwestii, czy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zainteresowanych - zleceniobiorców stanowi część ich wynagrodzenia w wysokości równowartości diet wypłaconych przed dniem 1 sierpnia 2010 r. w związku z delegowaniem do wykonywania czynności na podstawie umów o świadczenie usług poza terytorium kraju, a zatem czy zastosowanie do nich znajdowały przepisy § 2 ust. 1 pkt 15 lub 16 rozporządzenia w sprawie podstawy wymiaru składek. Przed dniem 1 sierpnia 2010 r. zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla pracowników były inne, niż obowiązujące względem zleceniobiorców, w szczególności brak było podstaw prawnych do odpowiedniego stosowania przepisu § 2 rozporządzenia w sprawie podstawy wymiaru składek przy ustalaniu podstawy wymiaru składek osób wykonujących pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Dopiero od wejścia w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. z 2010 r. Nr 127, poz. 860), które w § 1 nadało nowe brzmienie § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie podstawy wymiaru składek, tj. od 1 sierpnia 2010 r., istnieje prawna możliwość odpowiedniego stosowania § 2- 4 rozporządzenia przy ustalaniu podstawy wymiaru takich osób (jak również osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia). Tym samym w sprawie, której wznowienia żąda skarżący, brak było podstaw prawnych do ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zainteresowanego - zleceniobiorcy z wyłączeniem części jego wynagrodzenia w wysokości równowartości diet wypłaconych przed dniem 1 sierpnia 2010 r. w związku z delegowaniem ich do wykonywania czynności na podstawie umów o świadczenie usług poza terytorium kraju. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r., SK 9/14, który powołuje skarżący jako podstawę wznowienia, zakresem podmiotowym wyraźnie obejmuje wyłącznie pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, uzyskujących przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych niższe niż przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13

października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Przedmiotowy wyrok nie odnosi się do konstytucyjności przepisów dotyczących ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców z wyłączeniem części ich wynagrodzenia w wysokości równowartości diet w związku z delegowaniem do wykonywania czynności na podstawie umów o świadczenie usług poza terytorium kraju.

Zażalenie na postanowienie złożył skarżący, który zarzucił naruszenie:

1. art. 48 § 3 k.p.c. przez to, że w wydaniu postanowienia z 21 kwietnia 2016 r., III AUa .../16 brali udział sędziowie: SSA G. H. oraz SSA A. U., którzy na mocy tego przepisu, nie mogli orzekać co do skargi o wznowienie rozpatrywanej pod sygn. III AUa .../16, ponieważ brali udział w wydaniu wyroku zapadłego na skutek apelacji odwołującego w stosunku do organu rentowego opartego o ten sam stan faktyczny i prawny, jak orzeczenie objęte skargą, więc ich orzekanie, jako niedozwolone z mocy ustawy zgodnie z art. 379 pkt 4 k.p.c. skutkuje nieważnością postępowania;

2. art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 401¹ k.p.c. oraz z art. 407 § 2 k.p.c. oraz w zw. z art. 190 § 3 zd. 1 Konstytucji, a także art. 45 §1 Konstytucji oraz art. 2 Konstytucji przez odrzucenie wniesionej w terminie skargi o wznowienie postępowania, jakoby nieopartej na ustawowej podstawie z uwagi na to, że Trybunał Konstytucyjny, w wyroku stanowiącym przyczynę wniesienia skargi o wznowienie postępowania odroczył utratę mocy obowiązującej przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją, co zdaniem Sądu Apelacyjnego blokuje możliwość wzruszenia prawomocnego wyroku opartego o przepis niezgodny z Konstytucją w trybie skargi o wznowienie postępowania, a to wprost oznacza naruszenie zasady praworządności (ostaje się wyrok oparty o niekonstytucyjny przepis, który to wyrok należy wzruszyć zgodnie z normami procesowymi) i skutkuje oczywiście błędnym przyjęciem, że niekonstytucyjna norma, w okresie odroczenia utraty mocy obowiązującej, powinna stanowić podstawę orzekania, ponieważ zdaniem Sądu Apelacyjnego żadnemu zachowaniu, do którego taki przepis się odnosi, nie można przypisać bezprawności tak długo jak przepis obowiązuje, w konsekwencji dochodzi do naruszenia, które faktycznie skutkuje pozbawieniem odwołującego prawa do sądu zagwarantowanego art. 45 § 1 Konstytucji.

Skarżący wniósł o uchylenie skarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z 5 czerwca 2014 r. w sprawie III AUa .../13.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Sąd Apelacyjny niewłaściwie przyjął, że skarżący nie przywołał ustawowej podstawy wznowienia postępowania, a w konsekwencji rozpoznanie sprawy zakończył na etapie formalnym.

Sąd Apelacyjny trafnie wskazał, że w toku formalnej kontroli skargi o wznowienie postępowania sąd ocenia, czy skarga opiera się na ustawowej podstawie, przyjmując za prawdziwe podane przez skarżącego okoliczności, gdyż ich weryfikacja możliwa jest dopiero w ramach merytorycznego rozpoznania. Skarżący odwołując się do art. 401¹ k.p.c., jako podstawę skargi wskazał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r., SK 9/14, OTK-A 2015 nr 9, poz. 153, Dz.U. z 2015 r., poz. 1808, w którym Trybunał orzekł, że: I § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w zakresie, w jakim dotyczy pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, uzyskujących przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych niższe niż przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121, 1037, 1240, 1269 i 1506), jest niezgodny z art. 92 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji; II Przepis wymieniony w części I, w zakresie tam wskazanym, traci moc obowiązującą z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

W sprawie będącej przedmiotem skargi o wznowienie, ze spornej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 16 listopada 2012 r. stwierdzającej podstawę wymiaru składek wynika, że płatnik M. G. nie deklarował składek od wypłat

dotyczących kosztów delegacji ubezpieczonego na rzecz zleceniobiorcy A.K. za okresy delegowania do pracy poza granice państwa, celem wykonania usługi na terenie Holandii i Szwecji, zgodnie z zawartymi kontraktami, przy czym niezasadnie powoływał się na § 2 ust. 1 pkt 15 i 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z 13 czerwca 2013 r. oddalił odwołanie M.G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 16 listopada 2012 r. stwierdzającej podstawę wymiaru składek, a Sąd Apelacyjny w [...] w sprawie III AUa .../13 wyrokiem z 5 czerwca 2014 r. oddalił jego apelację. Z uzasadnienia Sądów obydwu instancji wynika, że M. G. jako płatnik składek niezasadnie obniżył podstawę oskładkowania przychodu na rzecz zleceniobiorcy o wartość diet z tytułu czynności poza granicami kraju, ponieważ w jego przypadku nie miał zastosowania § 2 ust. 1 pkt 15 i 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Dla rozważenia aktualnej sprawy ze skargi płatnika, należy zatem stwierdzić, że Sądy obydwu instancji stosowały § 2 ust. 1 pkt 15 i 16 rozporządzenia i w istocie, wskutek wykładni tych przepisów, w dwóch instancjach wydały rozstrzygnięcia niekorzystne dla skarżącego. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r. stwierdza niekonstytucyjność § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. Zachodzi zatem tożsamość podstaw prawnych - tej będącej przedmiotem rozstrzygnięcia i tej, której dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r.

Przepis art. 401¹ k.p.c. jednoznacznie stanowi, że można żądać wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Przepis ten należy odczytywać wraz z normą wynikającą z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, której celem jest wyeliminowanie z obrotu prawnego rozstrzygnięć kończących indywidualną sprawę opartych na niekonstytucyjnym przepisie; art. 190 ust. 4 przyznaje publiczne prawo podmiotowe do ponownego rozpatrzenia danej sprawy na podstawie zmienionego stanu prawnego, ukształtowanego w

następstwie orzeczenia Trybunału o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją. Wzruszalność aktów stosowania prawa jest zatem dopuszczalna już na podstawie samej Konstytucji, a skonkretyzowana w proceduralnych przepisach rangi ustawowej. Słusznie argumentował Sąd Apelacyjny, że na etapie badania wniesionej przez stronę skargi nie rozpoznaje się zasadności wskazanych przez stronę podstaw skargi, a jedynie to, czy skarżący wskazał podstawę odpowiadającą jednej z określonych w kodeksie podstaw wznowienia postępowania. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z 14 stycznia 1999 r. w sprawie II UKN 417/98 (OSNAPiUS 2000 nr 6, poz. 254) odrzucenie skargi o wznowienie postępowania w trybie art. 410 § 1 k.p.c. może nastąpić tylko wtedy, gdy skarga nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, nie zaś, gdy podstawa ta nie jest merytorycznie uzasadniona. Oparcie skargi o wznowienie postępowania na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c. ma miejsce wtedy, gdy powoływany przez skarżącego wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdza niezgodność z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą tego przepisu, który stanowił podstawę rozstrzygnięcia w prawomocnie zakończonej sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 października 2014 r., II CZ 59/14 i z 12 czerwca 2015 r., II CZ 36/15; Legalis; www.sn.pl).

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej spostrzeżenia co do zakresu postępowania, należy stwierdzić, że skarżący podał formalną podstawę wznowienia postępowania, zatem Sąd nie mógł odrzucić skargi z powodu braku wskazania ustawowej podstawy wznowienia.

W myśl art. 412 § 1 k.p.c., w razie uznania dopuszczalności wznowienia postępowania sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie określa podstawa wznowienia. Rozpoznanie sprawy w granicach określonych przez podstawę wznowienia oznacza, że sąd ocenia, czy wskazana w skardze podstawa wznowienia jest uzasadniona i jaki jest jej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Przy tym nie można wykluczyć, że pomimo zasadności podstawy wznowienia, orzeczenie odpowiada prawu. Znajduje to potwierdzenie w treści art. 412 § 2 k.p.c., według którego, po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie

umarza. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym przedmiotową sprawę stoi na stanowisku, że należy merytorycznie rozważyć skargę płatnika i wyjaśnić, czy ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego, którego stosowanie jest ograniczone podmiotowo, dotyczy sytuacji płatnika i zatrudnianego przez niego zleceniobiorcy. Sąd Apelacyjny stwierdził wprawdzie, że taka sytuacja nie ma miejsca, jednak nie wyjaśnił motywów. W istocie dokonał oceny prawnej, która po pierwsze musi być poprzedzona stosowną argumentacją zawierającą wywód prawny, po drugie jest niedopuszczalna w ramach formalnego badania przesłanek dopuszczalności skargi.

Sąd Najwyższy stwierdza, że na aktualnym etapie postępowania bezprzedmiotowe jest zagadnienie dopuszczalności wniesienia skargi w okresie biegu terminu odroczenia utraty mocy obowiązującej przepisu prawa, w myśl art. 190 ust. 3 Konstytucji RP. W sprawie skarga w ogóle nie została rozpoznana merytorycznie i w tym celu zostaje uchylona. Aktualnie przepis prawa będący podstawą skargi utracił moc obowiązującą. Niemniej Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym przedmiotową sprawę nie podziela zaprezentowanego w tej kwestii poglądu prawnego, co do niedopuszczalności skargi o wznowienie w okresie objętym odroczeniem utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Potrzeba zmiany merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy w trybie wznowienia postępowania wynika wprost z istoty prawa podmiotowego przyznanego w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, który w treści zawiera nakaz retroaktywnego zastosowania do rozstrzygnięcia sprawy innego prawa niż to, które posłużyło w rzeczywistości. Nie ma żadnego uzasadnienia by w sytuacji wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. wykluczyć retroakcję. O ile w stosunku do podmiotów, które z powodzeniem złożyły skargę konstytucyjną jest to oczywiste, o tyle w stosunku do innych podmiotów możliwość wstecznego działania prawa należy rozważyć w odniesieniu do każdego indywidualnego przypadku i z poszanowaniem wartości konstytucyjnych. Przeciwny pogląd jest przejawem nadmiernego formalizmu. Prowadzi bowiem do nieuznania racji strony w okresie oczekiwania na wejście w życie orzeczenia Trybunału, a następnie strona zostaje dopuszczona do wznowienia postępowania z takim samym skutkiem jaki mogła osiągnąć wcześniej. Taka interpretacja prawa nie służy żadnym wartościom konstytucyjnie chronionym,

proceedzi do zbędnego formalizmu i zdublowanego zaangażowania sądu, a może nawet szkody pod stronie skarżącego. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 1 września 2006 r., SK 14/05, OTK ZU 2006 nr 8A, poz. 97 wskazał, że wobec uwzględnienia skargi konstytucyjnej odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej nie stoi na przeszkodzie realizacji praw skarżącego określonych w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy nie podzielił argumentów skarżącego co do nieważności postępowania spowodowanej udziałem w składzie orzekającym sędziów, którzy brali udział w rozstrzygnięciu analogicznych spraw, ponieważ taka sytuacja nie wypisuje się w treść art. 379 pkt 4 k.p.c. Skład sądu nie był sprzeczny z przepisami prawa jak też w sprawie nie orzekał sędzia wyłączony z mocy ustawy w rozumieniu art. 48 § 3 k.p.c. Jeżeli sprawy analogiczne co do faktów i prawa toczą się z udziałem innych zainteresowanych, to na potrzeby wznowienia postępowania nie można przyjąć, że sprawy są tożsame, a zatem że rozpoznający je sędziowie podlegają z mocy ustawy wyłączeniu od rozpoznania spraw ze skarg o ich wznowienie. Przepis art. 48 § 3 k.p.c. stanowi wyraźnie, że sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie, nie może orzekać co do tej skargi. Chodzi o tożsamość spraw, tej rozstrzygniętej i tej objętej skargą, a tę wyznacza nie tylko przedmiot sprawy ale również strony postępowania.

Mając na uwadze, że sprawa powinna być rozpoznana merytorycznie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.